

ความเป็นมืออาชีพยุคดิจิทัลและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร
PROFESSIONALISM IN THE DIGITAL AGE AND OPERATIONS ACCORDING
TO THE PROFESSIONAL ETHICS OF ACCOUNTING AFFECTING QUALITY
OF FINANCIAL STATEMENTS OF BOOKKEEPERS IN BANGKOK

พัชรพร หนูประเสริฐ¹ และ เบญจพร โมกขะเวส²

Pacharaporn Nooprasert and Benjaporn Mokkavesa

Article History

Received: 27-06-2023; Revised: 14-10-2023; Accepted: 24-10-2023

<https://doi.org/10.14456/jsmt.2023.21>

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ศึกษาความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร 2.ศึกษาการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 395 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อทดสอบทดสอบสมมติฐานการวิจัย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและด้านทักษะด้านภาษาส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

2) การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความเป็นมืออาชีพยุค

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Master's degree, Faculty of Accountancy, Sripatum University

Email: p42ice@gmail.com *Corresponding author

²อาจารย์ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Lecturer, Faculty of Accounting, Sripatum University

ดิจิทัลและการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีจะส่งผลดีต่อการจัดทำข้อมูลในงบการเงินให้มีคุณภาพและช่วยส่งผลให้ข้อมูลในงบการเงินเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน

คำสำคัญ: ความเป็นมืออาชีพยุคดิจิทัล; จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี; คุณภาพของงบการเงิน

ABSTRACT

This research aims to 1. Study professionalism in the digital age affecting quality of the financial statements of bookkeepers in Bangkok. 2. Study operations according to the professional ethics of accounting affecting quality of the financial statements of bookkeepers in Bangkok. This research is quantitative research. Data was collected using questionnaires obtained from the Department of Business Development in Bangkok, using 395 questionnaire sets. The Data were analyzed using descriptive statistics consisting of frequency, percentage, mean, and standard deviation. And multiple regression analysis to test hypotheses at the level of statistical significance of 0.01 and 0.05.

The research results found that:

1) Professionalism in the digital age, including knowledge of accounting professional skills and knowledge of digital technology application and language skills, has a positive effect on the quality of financial statements related to the decision-making of bookkeepers in Bangkok, at a significance level of 0.01 and 0.05.

2) Operations according to the professional ethics of accounting have a positive effect on the quality of financial statements related to the decision-making of bookkeepers in Bangkok, at a significance level of 0.01 and 0.05. The results of the research indicated that professionalism in the digital age and operations according to the professional ethics of accounting will have a positive effect on the preparation of quality financial statement information. And as a result, the information in the financial statements is useful for decision making by users of the financial statements.

Keywords: Professionalism in the digital age; the professional ethics of accounting; quality of financial statements

1. บทนำ

โลกธุรกิจในปัจจุบัน องค์กรจะมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล (Digital Transformation) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางธุรกิจให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล เพื่อสร้างสินค้าหรือบริการ รวมถึงทำให้เกิดการดำเนินงานใหม่หรือแก้ไขที่มีอยู่ เพื่อให้ภายในองค์กรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีข้อมูลที่รวดเร็ว ชัดเจน เชื่อถือได้และเพียงพอต่อการตัดสินใจทั้งด้านการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานโดยเฉพาะข้อมูลที่จะช่วยในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอันจะนำมาซึ่งความสำเร็จและความอยู่รอดของธุรกิจในระยะยาว (ธนิศร์ วินิจสร, 2563)

วิชาชีพบัญชีซึ่งเป็นวิชาที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภาคส่วน แต่ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อโครงสร้างองค์กรและการบริหารจัดการ ทำให้ความต้องการทรัพยากรบุคคลในหลายตำแหน่งลดบทบาทความสำคัญลงหรือต้องปรับเปลี่ยนทักษะความสามารถให้ตอบโจทย์ความต้องการของโลกธุรกิจที่เปลี่ยนไป ดังนั้นเพื่อผลักดันให้นักบัญชีมีความเป็นมืออาชีพในวิชาชีพ ทักษะที่สำคัญของนักบัญชีที่เครื่องจักรยังไม่สามารถทำได้ เช่น การใช้ดุลยพินิจ ตีความรายการทางบัญชี การออกแบบระบบงานและเลือกเทคโนโลยีมาปรับใช้ การทำงานเป็นทีม ทักษะด้านภาษาและการพัฒนาความรู้ความสามารถเหล่านี้จะช่วยเสริมให้การทำงานมีความเป็นมืออาชีพและเพิ่มคุณค่าให้กับนักบัญชีอย่างมากในยุคดิจิทัล (ราชิตไชยรัตน์, 2564) จากที่กล่าวมา ความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลที่ประกอบด้วยทักษะที่จำเป็นทางวิชาชีพบัญชีมีความสำคัญกับคุณภาพของงบการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิรมล คชแก้ว และ ฐิตาภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์ (2564) พบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลมีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงิน

นอกจากความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับบัญชีจะต้องมีพฤติกรรมในการประกอบวิชาชีพที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่กำหนดขึ้นโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี โดยกำหนดให้ผู้มีวิชาชีพทางบัญชีต้องมีความโปร่งใส มีความเป็นอิสระในการใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงาน ไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์ใดๆ รวมถึงความซื่อสัตย์และความซื่อตรง พิจารณาหลักฐานโดยปราศจากอคติ ตามหลักฐานที่เป็นจริงภายใต้กรอบวิชาชีพ ดังนั้น จรรยาบรรณวิชาชีพซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ผู้ที่ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และการตัดสินใจ การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีจะช่วยให้งบการเงินมีคุณภาพและมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผกาวัต นิลสุวรรณ และคณะ (2563) พบว่า ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีมีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน

นอกจากนี้ คุณภาพของงบการเงินมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน คือ คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ รวมทั้งช่วยให้ผู้จัดทำและผู้ใช้งบการเงินเข้าใจถึงประโยชน์และข้อจำกัดของข้อมูลทางการเงิน สามารถนำกรอบแนวคิดฯ และมาตรฐานการบัญชีไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2563)

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องด้วยข้อมูลทางบัญชีถือเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญของธุรกิจที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานของธุรกิจ หากผู้ทำบัญชีไม่มีความเป็นมืออาชีพที่ประกอบด้วยทักษะในยุคดิจิทัลและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในการจัดทำข้อมูลทางบัญชีที่สำคัญนั้น จะทำให้ข้อมูลที่ไม่มีประสิทธิภาพไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้โดยชัดเจนและข้อมูลที่ได้อาจไม่สามารถพิสูจน์ยืนยันได้อย่างน่าเชื่อถือ ทำให้ข้อมูลไม่ทันต่อการใช้งานและขาดความเชื่อมั่น และอาจจะส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินในเชิงลบได้ ดังนั้นถ้าผู้ทำบัญชีมีความเป็นมืออาชีพที่ประกอบด้วยทักษะในยุคดิจิทัลที่จำเป็นจะทำให้การจัดทำงบการเงินเป็นไปตามมาตรฐานและจะส่งเสริมให้งบการเงินมีคุณภาพที่จะเป็นข้อมูลที่จะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินที่เกี่ยวข้องสามารถตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ดียิ่งขึ้น โดยเลือกศึกษาจากผู้ทำบัญชีในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นศูนย์กลางธุรกิจ มีการขับเคลื่อนทางธุรกิจขนาดใหญ่ จึงต้องให้ความสำคัญของความเป็นมืออาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพกับคุณภาพของงบการเงิน โดยผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะช่วยส่งเสริมให้ผู้ทำบัญชีทั้งภาคธุรกิจและหน่วยงานภาครัฐเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรของภาคธุรกิจหรือหน่วยงานภาครัฐสามารถนำงบการเงินที่ถูกจัดทำขึ้นอย่างมีคุณภาพไปใช้ในการวิเคราะห์ การคาดการณ์และการวางแผนในการบริหารงาน อันจะส่งผลต่อคุณภาพงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรหรือผู้ลงทุนสามารถใช้ งบการเงินที่มีคุณภาพในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้อย่างน่าเชื่อถือ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

3. การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัล

ความเป็นมืออาชีพ หมายถึง ความรู้ ความสามารถและทักษะ ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาชีพของแต่ละบุคคลที่มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานและคุณภาพของงานที่มีมาตรฐาน และประกอบด้วยคุณลักษณะต่างๆ เช่น ความรู้ การพัฒนาตนเอง รวมถึงมีจรรยาบรรณจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน (วิฑูรย์ สิมะโชคดี, 2562) ซึ่งในสายงานบัญชีนั้น ผู้ทำบัญชีที่มีทัศนคติแบบมืออาชีพสูงจะพิจารณาเนื้อหา ข้อมูลเชิงคุณภาพหรือข้อมูลเกี่ยวกับตัวเลขในงบการเงินที่ถูกต้อง จะสะท้อนการตรวจสอบคุณภาพที่สร้างขึ้นในงบการเงินก็จะดียิ่ง (Agus Widodo Mardijuwono and Charis Subianto, 2018) ดังนั้นความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลในสายงานบัญชีต้องประกอบด้วยทักษะพื้นฐาน เช่น 1) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี กล่าวคือต้องรู้ทั้งด้านบัญชี การเงิน องค์กร เทคโนโลยีสารสนเทศและครอบคลุมถึงความรู้ที่เกี่ยวกับสายงานบัญชี 2) ทักษะทางวิชาชีพ คือ ทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น การจัดการธุรกิจ และ 3) ทักษะทางด้านภาษา ความสามารถในการสื่อสารทางด้านภาษา เพื่อที่จะได้สื่อสารกับคนที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจตรงกันได้อย่างถูกต้องเป็นสากล ซึ่งปัจจุบันสภาวิชาชีพบัญชีฯ ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยแต่ละมาตรฐานนั้นได้ปรับปรุงทักษะต่างๆให้เข้าสู่ยุคดิจิทัลเพื่อให้เกิดการพัฒนาและเสริมสร้างวิชาชีพบัญชีทั่วโลกด้วยมาตรฐานที่สอดคล้องกัน ทำให้นักบัญชีมีการปรับตัวและพัฒนาทักษะให้เข้ากับยุคปัจจุบัน นำไปสู่ให้บริการทางวิชาชีพที่มีคุณภาพสูงอย่างสม่ำเสมอและเป็นประโยชน์สาธารณะและให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความเป็นมืออาชีพ (สภาวิชาชีพบัญชี, 2558) นอกจากนี้ควรมีทักษะที่จำเป็น อย่าง ความรู้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือการทำงานโดยใช้ความรู้และการประยุกต์ใช้เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่มีบทบาทสำคัญต่อการทำงานของนักบัญชี อย่างเช่น Advance Data Analytics, RPA (Robotic Process Automation), ระบบ Cloud, เทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมทางบัญชีสำเร็จรูป เพื่อให้งานมีความถูกต้อง แม่นยำ และสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างทันกาลและสามารถพิสูจน์ตรวจสอบได้

แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561 โดยได้กำหนดหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณ คือ ประกอบด้วยมี 6 หลักการ คือ หลักที่ 1) ความซื่อสัตย์สุจริต หลักที่ 2) ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ หลักที่ 3) ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน หลักที่ 4) การรักษาความลับ หลักที่ 5) พฤติกรรมทางวิชาชีพ หลักที่ 6) ความโปร่งใส

ทฤษฎีการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory) การเรียนรู้คือกระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยินการสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี เป็นต้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องนำไปสู่ความเป็นมืออาชีพและความเชี่ยวชาญในงานที่ปฏิบัติ (สมชาย รัตนทองคำ, 2556)

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน

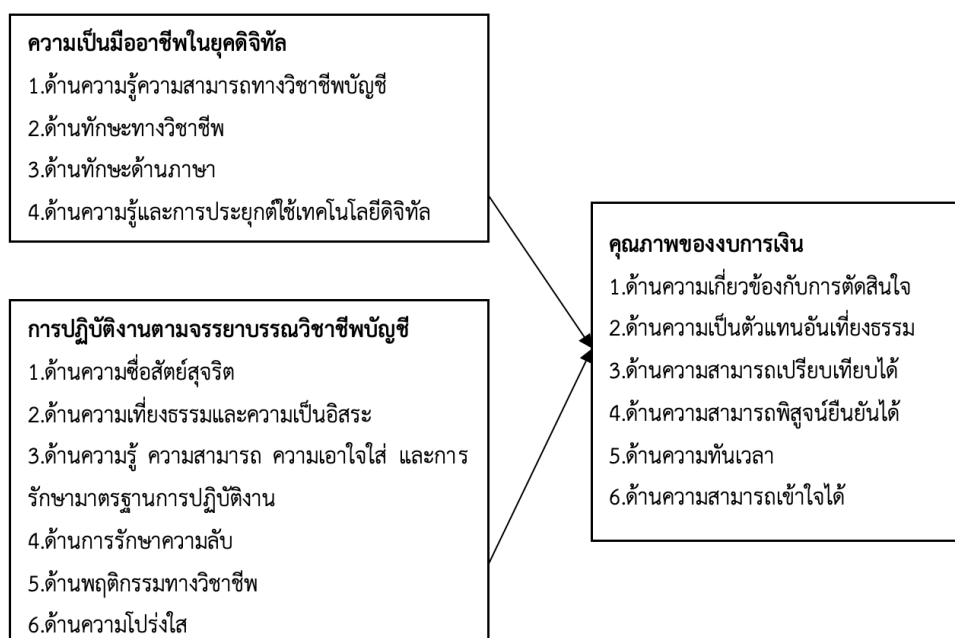
งบการเงินจัดทำขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวไปตัดสินใจในเชิงเศรษฐกิจ สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ได้จัด

ทำกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน ได้กำหนดลักษณะ โดยแบ่งเป็น 1) ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน ข้อมูลมี 1.1) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ สามารถนำมาใช้ในกระบวนการพยากรณ์ผลลัพธ์ในอนาคต ยืนยันและมีความสำคัญ 1.2) ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม เนื้อหา ข้อมูลทางการเงินที่ต้องแสดงถึงความครบถ้วน ความเป็นกลาง และการปราศจากข้อผิดพลาด 2) ลักษณะเชิงคุณภาพเสริม ได้แก่ 2.1) การเปรียบเทียบกันได้ 2.2) การพิสูจน์ยืนยันได้ 2.3) ความทันเวลา 2.4) ความเข้าใจได้ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2563)

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิด

5. ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณด้วยรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนผู้ทำบัญชีเท่ากับ 31,614 คน และหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ผลการคำนวณทำให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยทั้งสิ้น 395 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) ความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัล ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะด้านภาษา และด้านความรู้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 2) การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ ด้านความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ ด้านพฤติกรรมทางวิชาชีพ ด้านความโปร่งใส

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพของงบการเงิน ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา ด้านความสามารถเข้าใจได้

3. ขอบเขตของการวิจัย

สำหรับการศึกษาครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จำนวน 395 คน และการศึกษาครั้งนี้ กำหนดระยะเวลาในการศึกษาในระหว่างเดือนมกราคม - มิถุนายน 2566

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1) ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2) ข้อคำถามเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัล ตอนที่ 3) ข้อคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ตอนที่ 4) ข้อคำถามเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชี และตอนที่ 5) ข้อคำถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แบบสอบถามดังกล่าวนำไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นเพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทำการทดสอบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยค่าความเชื่อมั่นที่ได้จากการทดสอบ เท่ากับ 0.958 และตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.9809

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมแนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยการแจกแบบสอบถามจำนวน 395 ชุด 3) ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง 4) เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบถ้วนแล้ว ทำการตรวจสอบความครบถ้วน ความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับ 5) นำแบบสอบถามที่มีความครบถ้วน ถูกต้องและสมบูรณ์ มาทำการประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของข้อมูลและการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีกับคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อหา ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การทดสอบสมมติฐานความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามหรือไม่ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

6. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนาของข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.29 อายุระหว่าง 26-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.59 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 84.81 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001-35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.18 และมีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.11 และมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.500 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.390 และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.391

ผลการทดสอบความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1

การทดสอบความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

	ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ		ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม		ความสามารถเปรียบเทียบได้		ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้		ความทันเวลา		ความสามารถเข้าใจได้		VIF
	β	P-Value	β	P-Value	β	P-Value	β	P-Value	β	P-Value	β	P-Value	
ค่าคงที่		0.000		0.000		0.000		0.000		0.000		0.000	
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี	0.184	0.005**	0.175	0.010**	0.188	0.006**	0.115	0.101	0.100	0.142	0.150	0.027*	2.711
ด้านทักษะทางวิชาชีพ	0.198	0.001**	0.201	0.001**	0.288	0.000**	0.218	0.001**	0.266	0.000**	0.266	0.000**	2.345
ด้านทักษะด้านภาษา	0.152	0.029*	0.091	0.212	0.004	0.959	0.099	0.190	0.082	0.266	0.139	0.056	3.151
ด้านความรู้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	0.183	0.005**	0.195	0.004**	0.164	0.018*	0.183	0.010**	0.206	0.003**	0.110	0.108	2.750
R= 0.633	R ² = 0.401		F= 65.146		Sig.= 0.000		Durbin-Watson=1.839						
R= 0.585	R ² = 0.342		F= 50.618		Sig.= 0.000		Durbin-Watson=1.689						
R= 0.574	R ² = 0.330		F= 47.955		Sig.= 0.000		Durbin-Watson=1.624						
R= 0.544	R ² = 0.296		F= 40.931		Sig.= 0.000		Durbin-Watson=1.784						
R= 0.579	R ² = 0.335		F= 49.220		Sig.= 0.000		Durbin-Watson=1.927						
R= 0.588	R ² = 0.346		F= 51.610		Sig.= 0.000		Durbin-Watson=1.751						

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่า Variance Inflation Factor (VIF) พบว่า มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 2.345-3.151 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 จึงไม่เกิดปัญหา Multicollinearity และเมื่อทำการวิเคราะห์ค่า Durbin-Watson พบว่า มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 1.624-1.927 แสดงให้เห็นว่า ไม่มีอัตสหสัมพันธ์ในข้อมูล (Autocorrelation) จึงสามารถนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณ โดยผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า

ตารางที่ 2

การทดสอบการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

	ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ		ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม		ความสามารถเปรียบเทียบได้		ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้		ความทันเวลา		ความสามารถเข้าใจได้		VIF
	β	P-Value	β	P-Value	β	P-Value	β	P-Value	β	P-Value	β	P-Value	
ค่าคงที่		0.126		0.007		0.003		0.001		0.000		0.001	
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	0.154	0.003**	0.149	0.007**	0.166	0.003**	0.181	0.001**	0.089	0.123	0.128	0.026*	2.731
ด้านความเที่ยงธรรม	0.192	0.000**	0.093	0.092	0.224	0.000**	0.229	0.000**	0.172	0.003**	0.107	0.063	2.723
และความเป็นอิสระ													
ด้านความรู้	0.134	0.007**	0.151	0.004**	0.095	0.069	0.063	0.234	0.064	0.245	0.058	0.289	2.449
ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษา													
มาตรฐานในการปฏิบัติงาน													
ด้านการรักษาความลับ	0.118	0.023*	0.070	0.204	0.181	0.001**	-0.015	0.790	0.152	0.008**	0.191	0.001**	2.662
ด้านพฤติกรรมทางวิชาชีพ	0.176	0.001**	0.127	0.019*	0.086	0.107	0.203	0.000**	0.213	0.000**	0.197	0.000**	2.562
ด้านความโปร่งใส	0.139	0.009**	0.282	0.000**	0.129	0.020*	0.200	0.000**	0.150	0.010**	0.166	0.005**	2.774
R= 0.781	R ² = 0.609		F= 100.800		Sig.= 0.000		Durbin-Watson=1.982						
R= 0.751	R ² = 0.564		F= 83.599		Sig.= 0.000		Durbin-Watson=1.900						
R= 0.757	R ² = 0.574		F= 86.966		Sig.= 0.000		Durbin-Watson=1.801						
R= 0.746	R ² = 0.557		F= 81.197		Sig.= 0.000		Durbin-Watson=1.911						
R= 0.723	R ² = 0.523		F= 70.957		Sig.= 0.000		Durbin-Watson=2.127						
R= 0.728	R ² = 0.529		F= 72.769		Sig.= 0.000		Durbin-Watson=2.097						

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่า Variance Inflation Factor (VIF) พบว่า มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 2.449-2.774 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 จึงไม่เกิดปัญหา Multicollinearity และเมื่อทำการวิเคราะห์ค่า Durbin-Watson พบว่า มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 1.801-2.127 แสดงให้เห็นว่า ไม่มีอัตตะสัมพันธ์ในข้อมูล (Autocorrelation) จึงสามารถนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณ โดยผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า

1) การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ ด้านความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านพฤติกรรมทางวิชาชีพ และด้านความโปร่งใส ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการรักษาความลับส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานและด้านความโปร่งใส ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01และด้านพฤติกรรมทางวิชาชีพส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการ

ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระและด้านการรักษาความลับ ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

3) การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ ด้านการรักษาความลับส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านความโปร่งใส ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรู้ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานและด้านพฤติกรรมทางวิชาชีพไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

4) การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ ด้านพฤติกรรมทางวิชาชีพ และด้านความโปร่งใส ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรู้ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานและด้านการรักษาความลับไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

5) การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความทันเวลาของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านการรักษาความลับ ด้านพฤติกรรมทางวิชาชีพ และด้านความโปร่งใส ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความทันเวลาของ ผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

6) การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการรักษาความลับ ด้านพฤติกรรมทางวิชาชีพ และด้านความโปร่งใส ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความสามารถเข้าใจได้ของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระและด้านความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

7. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง ความเป็นมืออาชีพยุคดิจิทัลและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

ตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 พบว่า ความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีและด้านความรู้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านทักษะด้านภาษาส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านตัวแทนอันเที่ยงธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลดิจิทัลด้านความรู้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความสามารถเปรียบเทียบได้และด้านความทันเวลา อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิรมล คชแก้ว และ รัฐธารณ์ สันจรรย์ศักดิ์ (2564) พบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถ

ในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี และด้านภาษา มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงิน และด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงิน ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม และด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงิน ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้และด้านความทันเวลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Fouche and Kgapola (2016) พบว่าทักษะทางวิชาชีพประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางเทคนิค ทักษะส่วนบุคคล ทักษะทางธุรกิจ จำเป็นต่อความเป็นมืออาชีพของผู้ทำบัญชี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการที่ผู้ทำบัญชีมีการเรียนรู้ พัฒนาด้านให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี ทักษะทางด้านภาษา และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความเชี่ยวชาญเป็นมืออาชีพนั้นมีความสำคัญต่อการจัดทำข้อมูลในงบการเงินให้มีคุณภาพ ทำให้งบการเงินที่จัดทำนั้นสามารถตรวจสอบที่มาของข้อมูล เปรียบเทียบได้และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจได้อย่างทันเวลา จากเหตุผลดังกล่าวจึงสนับสนุนทฤษฎีของไทเลอร์ (Tyler, 1949) ที่เชื่อว่าองค์ประกอบของการเรียนรู้ นั้น ต้องมีความต่อเนื่องในการฝึกฝนประสบการณ์การจัดลำดับกิจกรรมเพื่อให้ได้เรียนรู้เนื้อหาอย่างเป็นระเบียบและการบูรณาการเพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่มีนั้นมาพัฒนาวิชาชีพให้มีความเชี่ยวชาญมีความเป็นมืออาชีพและสามารถปรับเข้าสู่การทำงานในทุกยุคสมัยได้

ในขณะที่ความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลดิจิทัลด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีไม่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ ดุษณี สิกพันธุ์ และ ฐิตาภรณ์ สีนจัญศักดิ์ (2559) พบว่าทักษะด้านความรู้ความสามารถทางบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความสามารถพิสูจน์ได้ อาจจะเป็นเพราะความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอาจจะไม่สามารถวัดหรือพิสูจน์ความถูกต้องหรือการเกิดขึ้นจริงของข้อมูลได้ทั้งหมด ดังนั้นผู้ทำบัญชีควรที่จะมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาและปฏิบัติตามมาตรฐานของวิชาชีพเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในวิชาชีพที่ตนปฏิบัติอยู่

ตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 พบว่า การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ผกามาศ บุตรสาธิ และคณะ (2565) พบว่าการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความซื่อสัตย์ และด้านมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและด้านเปรียบเทียบกันได้ ทั้งนี้ เป็นไปได้ว่าการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีจะทำให้ผู้ทำบัญชีมีความซื่อสัตย์ มีความเอาใจใส่สามารถดึงเอาความรู้ที่ถูกต้องและมีมาตรฐานมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลในงบการเงินที่มีมาตรฐาน มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและสามารถตรวจสอบได้ โปร่งใสปราศจากข้อมูลที่เป็นเท็จที่ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้งบการเงิน จากเหตุผลดังกล่าวจึงช่วยสนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องนำหลักการพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์สาธารณะ และเป็นสิ่งที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและวิชาชีพบัญชีโดยรวม ถ้าผู้ทำบัญชีได้ปฏิบัติตามหลักพื้นฐานที่กำหนดจะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือจากผู้ใช้งบการเงินและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตามผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ และด้านความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานไม่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความสามารถเข้าใจได้ของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการศึกษาที่พบนั้นสอดคล้องกับการศึกษาของ นิรมล คชแก้ว และ ฐิตาภรณ์ สีนจัญศักดิ์ (2564) พบว่า จรรยาบรรณทางวิชาชีพไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความสามารถเข้าใจได้ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะความสามารถเข้าใจได้นั้นผู้ให้ข้อมูลต้องมีความรู้อย่างสมเหตุสมผล และข้อมูลในงบการเงินนั้นจะต้องมีการถูกจัดประเภทที่ชัดเจน ดังนั้นผู้ทำบัญชีต้องมีการพัฒนาความรู้และเอาใจใส่ในการจัดการข้อมูลในงบการเงินที่เป็นมาตรฐานละเอียดเที่ยงธรรมอยู่เสมอ เพื่อให้ข้อมูลนั้นสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้

8. องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ทางด้านความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัล การปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และคุณภาพของงบการเงิน ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าความรู้ใหม่เพิ่มในเรื่องของทักษะความเป็นมืออาชีพ ซึ่งประกอบไปด้วยทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพบัญชีและทักษะเพิ่มเติมที่ควรจะมีในยุคดิจิทัล อย่าง ทักษะทางวิชาชีพ ที่พยายามส่งเสริมให้ผู้ทำบัญชีเป็นคู่คิดผู้บริหาร โดยส่งเสริมให้มีทักษะกระบวนการวิเคราะห์ วางแผนกลยุทธ์ รวมไปถึงการวางระบบบัญชี เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินต่อไปขององค์กรตามเป้าหมายและทักษะการนำเสนอข้อมูลผ่านการสื่อสารที่ต้องนำเสนอข้อมูลที่ได้มาให้ชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย และมีความเป็นสากล ทำให้ผู้ทำบัญชีในสมัยปัจจุบันและอนาคตต้องไม่หยุดนิ่งและต้องมีการพัฒนาตนเองเพิ่มเติมควบคู่กับการใช้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยียุคดิจิทัลให้มากขึ้น เช่นการใช้ ระบบ Cloud based accounting software ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความถูกต้องของข้อมูลในงานบัญชีมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้ทำบัญชีเพิ่มมูลค่าให้กับตนเองและความเป็นมืออาชีพในสายงาน จะทำให้การจัดทำข้อมูลนั้นชัดเจนและเพิ่มความเข้าใจให้แก่ผู้ใช้ข้อมูล ทั้งนี้การเป็นคู่คิดผู้บริหารยังช่วยในการตัดสินใจ เพื่อนำกิจการไปสู่ความสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ได้

9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้ผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานครที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เห็นความสำคัญของพัฒนาทักษะของตนเองให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น เช่น นักบัญชีควรให้ความสนใจกับการพัฒนาทักษะความรู้ทางวิชาชีพ มีจรรยาบรรณวิชาชีพในการทำงาน ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะเป็นโอกาสให้กับตนเองได้เรียนรู้และพัฒนาการทำงานเพิ่มขึ้นเพื่อนำไปสู่ความเป็นมืออาชีพในวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล ซึ่งจะส่งผลให้การนำเสนอข้อมูลในงบการเงินมีคุณภาพ เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ใช้งบการเงิน

2. ผลการศึกษานับสนุนให้ภาคธุรกิจ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคคลเพื่อความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี เช่น การสนับสนุนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ทำบัญชี ให้เกิดการเรียนรู้และฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้จัดทำงบการเงินที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและบุคลากรของภาคธุรกิจที่จะสามารถนำงบการเงินที่ถูกจัดทำขึ้นอย่างมีคุณภาพไปใช้ในการวิเคราะห์ การคาดการณ์ การวางแผนในการบริหารงานของธุรกิจหรือองค์กร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นการศึกษาในครั้งต่อไปควรทำการขยายขอบเขตการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างผู้ทำบัญชีในแต่ละภูมิภาคหรือในระดับประเทศ เพื่อทราบความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ทำบัญชีให้เกิดความก้าวหน้าเตรียมพร้อมเข้าสู่สถานประกอบการในยุคดิจิทัล

2. ควรทำการศึกษาดัชนีชี้วัดในปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความเป็นมืออาชีพในยุคดิจิทัลของผู้ทำบัญชี เพื่อเป็นปัจจัยในการเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในโลกที่เปลี่ยนแปลง เช่น ด้านทักษะการบริหารเวลา (Time management) ด้านทักษะในการบริหารจัดการอารมณ์ (Soft Skill) เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิภาพในการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*, 6(2), 20-35.
- ณัชชา คล้ายสุบรรณ และ กุสุมา คำพิทักษ์. (2564). คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย*, 11(1), 148-157.
- ธนิศร์ วินิจสร. (2563, 16 เมษายน). *ปรับมุมมองส่องโลกดิจิทัล*. <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/123188>.
- นิรมล คชแก้ว และ จิตาภรณ์ สันจรรย์ศักดิ์. (2559). คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน. *วารสารมหาจุฬานาครธรรม*, 9(7), 245-258.
- ผกามาศ บุตรสาดี, สุพัตรา รักการศิลป์, และ เอมอร แสงวโรตน์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักบัญชีที่คาดหวังและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีกับคุณภาพข้อมูลทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารสหวิทยาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 6(1), 28-44.
- ราจิต ไชยรัตน์. (2564, 8 มกราคม). *Digital Transformation สำหรับนักบัญชีในยุคดิจิทัล*. <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/135088>.
- ศิลปะพร ศรีจันทเพชร. (2561). งบการเงินมีคุณภาพ พิจารณาได้อย่างไร. *สรรพากรสาสน์*, 65(7), 79-84.
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2564, 8 มกราคม). *คู่มือประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2564*. <https://eservice.tfac.or.th/files/ethics/mobile/index.html>.
- สมชาย รัตนทองคำ. (2556, 23 พฤษภาคม). *ทฤษฎีการเรียนรู้ของนักการศึกษาที่มีภูมิกำเนิดมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน*. https://ams.kku.ac.th/aalearn/resource/edoc/tech/56web/4learn_edu56.pdf.
- Darwanis, D., Saputra, M., & Kartini, K. (2016). Effect of Professionalism, Competence, Knowledge of Financial Management, and Intensity Guidance Apparatus Inspectorate for Quality of Financial Statements (Study on Inspectorate Regencies/Cities in Aceh). *BRAND. Broad Research in Accounting, Negotiation and Distribution*, 7(1), 28-36.
- Fouche, J. P., & Kgapola, M. P. (2016). Professional accountant's perspective of skills required to progress to management positions. *International Journal of Business and Management Studies*, 8(1), 20-36.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd Ed.). Harper and Row Publications.